

Saksprotokoll

Forslag til kommunal planstrategi 2019-2023 for Porsgrunn kommune

---

Arkivsak-dok. 20/04729
Saksbehandler Kristin Bjerkeseth Vindvad

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	14.05.2020	31/20
2 Utvalg for helse og omsorg	12.05.2020	2/20

Rådmannens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 10-1 offentliggjøres forslag til Kommunal planstrategi 2019-2023 for Porsgrunn kommune i minst 30 dager, med følgende prioritert planbehov:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025 – Revideres, med oppstart 2020
- Kommuneplanens arealdel 2018-2030 – Videreføres, med oppstart av revisjon 2022
- Kommunedelplan for grønnstruktur – Ny, oppstart 2020
- Kommunedelplan for småbåthavner – Ny, oppstart 2021
- Kommunedelplan Knutepunkt Porsgrunn – Ny, oppstart 2020
- Kommunedelplan for kulturminner i Porsgrunn – Vil erstatte Verneplan for bygninger i Porsgrunn sentrum (1991), oppstart 2020
- «Leve hele livet» - Ny, anbefales integrert i andre planer
- Kulturplan – Ny, oppstart 2020
- Plan for digitalisering – Ny, oppstart 2019
- Inkluderingsplan for å redusere utenforskap blant voksne i Porsgrunn – Ny, oppstart 2020
- Plan for gode oppvekstvilkår for barn og unge i Porsgrunn – «Ungdomsplan» - Ny, oppstart 2020
- Plan mot vold i nære relasjoner – Ny, oppstart 2020
- Boligstrategi og boligsosialt arbeid – Ny, oppstart 2021
- Strategi for innovasjon – Ny, oppstart 2019

Planoppgavene kommer i tillegg til igangsatte revisjoner og utarbeiding av nye planer som alt er igangsatt, med forventet vedtak i 2020.

Formannskapet har behandlet saken i møte 14.05.2020 sak 31/20

Møtebehandling

Fredrik Sørli fremmet følgende:

Tilleggsforslag

Porsgrunn skal være landets ledende kommune innen medvirkning for barn og unge. Det bes om innspill i høringen for hvordan arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel kan reflektere dette.

Endringsforslag til punkt om leve hele livet

Det skal lages en strategi og konkret handlingsprogram for «Leve hele livet». Eldrerådet og kommunens seniorer bør aktivt involveres i dette arbeidet.

Anne Kristine Grøtting fremmet følgende forslag:
Plan mot selvmord. Ny plan oppstart 2020

Hilde Forberg Andersen fremmet følgende endringsforslag:
Ved revidering av kommuneplanens samfunnsdel ser formannskapet fram til en tydeligere prioritering av bærekraftsmål innen klima, natur og miljø.

Votering

Fredrik Sørli's forslag enst vedtatt, Anne Kristine Grøttings forslag enst vedtatt. Hilde Forberg Andersen forslag ble vedtatt med 12 mot 1 (Frp) stemme.

Formannskapets vedtak/innstilling

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 10-1 offentliggjøres forslag til Kommunal planstrategi 2019-2023 for Porsgrunn kommune i minst 30 dager, med følgende prioritert planbehov:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025 – Revideres, med oppstart 2020
- Kommuneplanens arealdel 2018-2030 – Videreføres, med oppstart av revisjon 2022
- Kommunedelplan for grønnstruktur – Ny, oppstart 2020
- Kommunedelplan for småbåthavner – Ny, oppstart 2021
- Kommunedelplan Knutepunkt Porsgrunn – Ny, oppstart 2020
- Kommunedelplan for kulturminner i Porsgrunn – Vil erstatte Verneplan for bygninger i Porsgrunn sentrum (1991), oppstart 2020
- Det skal lages en strategi og konkret handlingsprogram for «Leve hele livet». Eldrerådet og kommunens seniorer bør aktivt involveres i dette arbeidet.
- Kulturplan – Ny, oppstart 2020
- Plan for digitalisering – Ny, oppstart 2019
- Inkluderingsplan for å redusere utenforskap blant voksne i Porsgrunn – Ny, oppstart 2020
- Plan for gode oppvekstvilkår for barn og unge i Porsgrunn – «Ungdomsplan» - Ny, oppstart 2020
- Plan mot vold i nære relasjoner – Ny, oppstart 2020
- Boligstrategi og boligsosialt arbeid – Ny, oppstart 2021
- Strategi for innovasjon – Ny, oppstart 2019
- Plan mot selvmord. Ny plan oppstart 2020

Porsgrunn skal være landets ledende kommune innen medvirkning for barn og unge. Det bes om innspill i høringen for hvordan arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel kan

reflektere dette.

Ved revidering av kommuneplanens samfunnsdel ser formannskapet fram til en tydeligere prioritering av bærekraftsmål innen klima, natur og miljø.

Planoppgavene kommer i tillegg til igangsatte revisjoner og utarbeiding av nye planer som alt er igangsatt, med forventet vedtak i 2020.

Porsgrunn kommune

Byutvikling

Arkivsak-dok. 20/04729-1
Saksbehandler Kristin Bjerkeseth Vindvad

Saksgang Møtedato
Formannskapet 14.05.2020

Forslag til kommunal planstrategi 2019-2023 for Porsgrunn kommune

Rådmannens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 10-1 offentliggjøres forslag til Kommunal planstrategi 2019-2023 for Porsgrunn kommune i minst 30 dager, med følgende prioritert planbehov:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025 – Revideres, med oppstart 2020
- Kommuneplanens arealdel 2018-2030 – Videreføres, med oppstart av revisjon 2022
- Kommunedelplan for grønnstruktur – Ny, oppstart 2020
- Kommunedelplan for småbåthavner – Ny, oppstart 2021
- Kommunedelplan Knutepunkt Porsgrunn – Ny, oppstart 2020
- Kommunedelplan for kulturminner i Porsgrunn – Vil erstatte Verneplan for bygninger i Porsgrunn sentrum (1991), oppstart 2020
- «Leve hele livet» - Ny, anbefales integrert i andre planer
- Kulturplan – Ny, oppstart 2020
- Plan for digitalisering – Ny, oppstart 2019
- Inkluderingsplan for å redusere utenforskap blant voksne i Porsgrunn – Ny, oppstart 2020
- Plan for gode oppvekstvilkår for barn og unge i Porsgrunn – «Ungdomsplan» - Ny, oppstart 2020
- Plan mot vold i nære relasjoner – Ny, oppstart 2020
- Boligstrategi og boligsosialt arbeid – Ny, oppstart 2021
- Strategi for innovasjon – Ny, oppstart 2019

Planoppgavene kommer i tillegg til igangsatte revisjoner og utarbeiding av nye planer som alt er igangsatt, med forventet vedtak i 2020.

Vedlegg:

1. Forslag til Kommunal planstrategi 2019-2023 for Porsgrunn kommune
2. Vedlegg: Oversikt over gjeldende planer i Porsgrunn kommune
3. Kommunal planstrategi – innhold og prosess. Mandat godkjent i rådmannens ledergruppe 28.11.2019

Referanser i saken

- Plan- og bygningsloven, Kapittel 10. Kommunal planstrategi
- Folkehelseoversikt, tas opp til behandling i bystyret i mai 2020
- Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025, vedtatt 05.09.2013
- Kommuneplanens arealdel 2018-2030, vedtatt 13.06.2019

Viktige punkter i saken

- Nytt bystyre ble konstituert den 03. oktober 2019. Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 10-1 skal det nye bystyret vedta ny kommunal planstrategi i løpet av første året i valgperioden. Arbeidet med planstrategien har vært organisert som et prosjekt.

Rådmannens ledergruppe godkjente den 28.11.2019 mandat for utarbeiding av den kommunale planstrategien for bystyreperioden 2019-2023.

- Formannskapet er politisk styringsgruppe. Den administrative styringen av arbeidet er ivare tatt av rådmannens ledergruppe. En administrativ arbeidsgruppe med representanter fra rådmannen og de ulike tjenesteområdene i kommunene har utført oppdraget.
- Som kunnskapsgrunnlag ble det utarbeidet en oversikt og status for gjeldende kommunale overordnede planer relevante for arbeidet, og oppdaterte fakta som grunnlag for en drøfting av viktige trekk ved nå-situasjonen og utfordringer knyttet til ønsket samfunnsutvikling. Kommunal planstrategi peker på aktuelle utfordringer for Porsgrunn og konkrete planbehov i lys av dette.
- I mandatet med arbeidsplan var det opprinnelig foreslått å gjennomføre et politisk verksted i løpet av mars 2020 for å sikre politisk medvirkning og forankring. Dette ble senere endret til informasjon for Formannskapet planlagt 02. april 2020. Pga. utbrudd av pandemi grunnet koronavirus ble informasjonen avlyst. Forslaget til planstrategi har derfor ikke vært drøftet eller behandlet politisk før saken nå legges fram.
- Gjeldende kommuneplanens samfunnsdel er fra 2013. Forutsetningene som lå til grunn for gjeldende samfunnsdel har endret seg på en del punkter, særlig når det gjelder befolkningsutviklingen. Det blir derfor anbefalt at samfunnsdelen blir revidert i planperioden, med oppstart 2020.
- Kommuneplanens arealdel ble vedtatt juni 2019, og har gyldighet utover bystyreperioden. Kommuneplanens arealdel bør revideres mot slutten av valgperioden, med foreslått oppstart 2022.
- Øvrige prioriterte planbehov knytter seg til revisjon av eksisterende planer samt behovet for nye planer.
- Etter formannskapets behandling skal forslag til kommunal planstrategi offentliggjøres i minst 30 dager før bystyrets behandling.

Saksfremstilling

Bakgrunn

Kommunal planstrategi er en lovpålagt oppgave, jf. plan- og bygningsloven § 10-1. Formålet med planstrategien er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling, herunder strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk og miljøutfordringer. Plan- og bygningsloven setter krav om at bystyret må ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres. Planstrategien er også et verktøy for å vurdere kommunens plansystem, planressurser og samlede planbehov i bystyreperioden.

FNs bærekraftsmål

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland mål for bærekraftig utvikling fram mot 2030. Agendaen har 17 utviklingsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan, blant annet for å sikre sosial rettferdighet og god helse, og stanse tap av naturmangfold og klimaendringer. Målene skal vise veg mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt. Bærekraftmålene er lagt til grunn for vurderingen av Porsgrunns utfordringer og framtidig planbehov i forslaget til planstrategi for Porsgrunn.

Porsgrunns utfordringer framover

Utfordringene og mulighetene som ligger foran det nyvalgte bystyret er komplekse. Samfunnsutviklingen fremover styrer kommunens planbehov, og planstrategien legger til grunn følgende definerte utfordringer; robust kommuneøkonomi, befolkningsutvikling, verdiskaping og kompetanse, folkehelse og livskvalitet, og bærekraftig samfunnsutvikling.

For å kartlegge kommunens planbehov har det vært gjennomført en administrativ undersøkelse innenfor tjenesteområdene for evaluering av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, og vurdering av behov for planlegging, basert på områdenes utfordringer framover. Konklusjonen av kartleggingen viste at kommunen har særlig fem definerte utfordringer knyttet til ønsket samfunnsutvikling:

- Det er avgjørende å ha en robust kommuneøkonomi som kan håndtere kommunens eksisterende og nye oppgaver på en formålstjenlig måte.
- Det er viktig for Porsgrunn å ha en befolkningsutvikling på nivå med landsgjennomsnittet, fordi vekst kan ses på som en indikator for et steds attraktivitet samtidig som det er en dimensjonerende faktor for statlige rammeoverføringer.

- Det er utfordrende å sikre økt verdiskaping i form av flere arbeidsplasser og nødvendig kompetanse tilpasset tjenestetilbudet til enhver tid. Kommunen har en viktig vertskommunerolle for næringslivet og universitetet.
- Det er en utfordring å ivareta folkehelseperspektivet slik at kommunen får en befolkning med god helsetilstand, som bidrar til økt livskvalitet for flere og sikrer en ressursbruk som er samfunnsnyttig på kort og lang sikt.
- Det er en utfordring å legge til rette for en stedsutvikling som bidrar til reduksjon i utslipp av CO₂, hvor særlig bærekraftig areal- og transportplanlegging er en viktig kommunal oppgave.

Konsekvensene av en pågående korona-pandemi er ennå ikke kjent. Denne kan utfordre og utforme samfunnsutviklingen framover, herunder kommuneøkonomien og tjenestenivået.

Medvirkning

Forslag til kommunal planstrategi forutsettes sendt til uttalelse til statlige og regionale organer og nabokommuner for innhenting av synspunkter på planbehov. I tillegg forutsetter plan- og bygningsloven offentliggjøring av forslag til vedtak i bystyret minst 30 dager før møtetidspunktet.

Nasjonale forventninger til kommunal planlegging har fire fokusområder; planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling, vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet, bærekraftig areal- og transportutvikling, og byer og tettsteder der det er godt å bo og leve. Kommunal planstrategi følger opp dette, og ivaretar fokusområdene i foreslått planbehov.

I mandatet for utarbeiding av kommunal planstrategi for Porsgrunn 2019-2023 var det lagt opp til politisk forankring gjennom work-shop eller seminar i løpet av mars 2020. Dette ble senere endret til informasjon til Formannskapet, planlagt gjennomført 02. april 2020. På grunn av utbrudd av pandemi med koronavirus ble denne informasjonen avlyst.

Av samme grunn er det heller ikke gjennomført møte i regionalt planforum, som var planlagt gjennomført i løpet av april/mai 2020.

Administrasjonen legger derfor fram forslag til kommunal planstrategi 2019-2023 for Porsgrunn kommune til politisk diskusjon og behandling uten ytterligere prosess, før synspunkter blir innhentet fra nabokommuner og regionale og statlige myndigheter.

Deretter vil forslag til vedtak i bystyret bli lagt ut offentlig i minst 30 dager, før bystyrets behandling.

Planbehov 2019-2023

Plan- og bygningsloven § 10-1 setter krav til at behovet for hel eller delvis revisjon av kommuneplanen skal vurderes. I tillegg kan bystyret vurdere kommunens øvrige planbehov ved å oppheve, revidere eller bestille nye planer.

Gjeldende samfunnsdel er fra 2013, og er retningsgivende både politisk og administrativt for å oppnå fastsatte langsiktige mål for samfunns-, areal- og tjenesteutvikling. Forutsetningene som lå til grunn for gjeldende samfunnsdel har endret seg på en del punkter, særlig når det gjelder befolkningsutviklingen. Dette gjelder både befolkningssammensetning fordelt på alder, og forventet befolkningsutvikling framover mot 2040. Det forventes en sterk økning i aldersgruppene over 67 år. Samtidig er det nye lovkrav som forutsetter bedre tjenester også for yngre aldersgrupper. Det anbefales at samfunnsdelen blir revidert i planperioden. Det må utarbeides et oversiktsdokument som skal danne et kunnskapsgrunnlag for samfunnsdelen. Langsiktige mål og veivalg i kommuneplanens samfunnsdel skal bygge på utfordringer i oversiktsdokumentet, vedtatt planstrategi, regionale planer og sentrale føringer. Planen skal være et resultat av en omfattende prosess, der det vil bli åpnet for bred medvirkning og involvering. Planen skal være et levende styringsdokument, som gir forutsigbarhet og er forpliktende for folkevalgte og administrasjonen.

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt 13. juni 2019, og har gyldighet utover bystyreperioden. Da arealdelen ble vedtatt ble det samtidig gjort vedtak om å utarbeide kommunedelplan for grønnstruktur og kommunedelplan for småbåthavner. Disse bør foreligge før utarbeiding av ny arealdel, slik at de kan integreres her. Samtidig blir det fortsatt jevnlig fremmet forslag til endringer av arealdelen, som bør vurderes samlet. Videre forventes det at det vil bli utarbeidet en ny regional areal- og transportplan for Grenland, som vil gi nye føringer for kommunens arealbruk. Kommuneplanens arealdel bør revideres mot slutten av valgperioden.

Øvrig overordnet planbehov er utløst av endrede forutsetninger og behovet for å legge til rette for en ønsket utvikling i lokalsamfunnet og kommuneorganisasjonen. Foreslåtte planoppgaver kommer i tillegg til påbegynte revisjoner og utarbeidelse av nye planer som er igangsatt med forventet vedtak i 2020. I tillegg vil det etterspørres planoppdrag som må håndteres fortløpende i forbindelse med det årlige arbeidet med kommunens handlingsprogram.

Rådmannens vurdering og konklusjon

Den kommunale planstrategien er kommunens verktøy for å prioritere planlegging. Arbeidet med kommunal planstrategi gir en oversikt over kommunale utfordringer og planleggingsbehov i de nærmeste årene. Det anbefales at kommuneplanens samfunnsdel blir revidert, og at det startes en revisjon av kommuneplanens arealdel mot slutten av bystyreperioden. Videre anbefales øvrig overordnet planbehov som vist i vedlagte planstrategi, som er et resultat av innspill og tilbakemeldinger fra tjenesteområdene.

Formålet med vedtatt planstrategi er å klargjøre planbehovet tidlig i bystyreperioden. Skulle derimot forutsetningene endre seg raskere enn antatt, slik at de prioriterte planoppgavene utfordrer kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk og miljøutfordringer, bør eventuelle behov for nye planoppgaver diskuteres og avklares i forbindelse med det årlige arbeidet med kommuneplanens handlingsprogram. Den pågående pandemien vil kunne ha konsekvenser som gjør at planbehovet endres.

Foreslåtte planbehov er ambisiøse, og bør tas opp til diskusjon og vurdering. Overordnede planprosesser er svært tids- og ressurskrevende, og unødvendig planlegging vil legge et betydelig beslag på kommunens plankapasitet og ressurser. Det er dermed viktig å vurdere reelt planbehov, og i et kost-/nytteperspektiv ikke planlegge mer omfattende enn nødvendig.

Rådmannens forslag til vedtak framgår av sakens forside.